

<i>Előterjesztő:</i>	
	Kósa Lajos polgármester
Tárgy:	Tájékoztató a Magyar Köztársaság új Alkotmánya megalkotásának előkészítéséről
Iktatószám:	//
Ügyintéző:	Dr. Bánszki Mónika
Melléklet:	<u>A Nemzeti Konzultációs Testület levele (az előterjesztés melléklete)</u>
Feladatot jelent:	Dr. Szekeres Antal jegyző részére
Véleményező bizottság:	Ügyrendi Bizottság Közygyűlés
Törvényességi véleményezésre benyújtás időpontja:	2011. március 9.
Törvényességi ellenőrzést végezte:	Dr. Fejesné dr. Terdik Edda

Tisztelt Közgyűlés!

A Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény –, amely megnevezésében is utal az elfogadását meghatározó történelmi korszakra – lényegi, társadalmi változások által megkövetelt módosítása 1989-ben vált szükségessé. Az 1989-es alkotmánymódosítás által beiktatott preambulum az alaptörvény szövegét hazánk új Alkotmányának elfogadásáig terjedő, átmeneti alkotmányozási időszakra rendelte megállapítani. A jogalkotó az indokolásban rögzítette, hogy a módosítás célja az alapvető változások korát élő magyar társadalomban a pártállamból a jogállamba való békés politikai átmenet által megkövetelt politikai rendszer-átalakítás.

Az Alkotmány azonban – a jogalkotó szándékával ellentétben – több évtized eltelte után, napjainkban is tartja átmeneti jellegét. Térségünkben utolsó országgént hazánkban még nem került sor az ideiglenes alkotmányt felváltó, végleges alaptörvény megalkotására.

Az elmúlt évben a Magyar Köztársaság Alkotmányának a XXI. századi polgári demokrácia elvárásaira és a magyar társadalom által támasztott követelményekre tekintettel való megalkotásának szándékával megindult azon alkotmányozási folyamat, melyről polgármesterként fontosnak tartom a Tisztelt Közgyűlést tájékoztatni.

2010. júniusában az Országgyűlés az Alkotmány alapvető elveinek előkészítésére felállította az Alkotmányelőkészítő eseti bizottságot. Tekintettel arra, hogy a Magyar Köztársaság Alkotmányának megalkotása során alapvető cél a jogállamiság követelményének megvalósítása, elengedhetetlen, hogy az alkotmányozási folyamat eredményeként megszülető alaptörvény mögött álló demokratikus társadalmi konszenzus kialakításának lehetősége megteremtődjön. A széles körű társadalmi konszenzus létrejöttének egyetlen eszköze a társadalmi véleménynyilvánítás lehet.

A fenti cél megvalósítása érdekében a parlamenti bizottság alkotmányozást előkészítő tevékenysége során számos szerv, szervezet, személy véleményét kérte ki a megalkotandó Alkotmány elveinek megfogalmazása tekintetében. A bizottság megkereséssel élt – a teljesség igénye nélkül – egyes állami szervek (pl. köztársasági elnök; állampolgári jogok biztosa; jövő nemzedékek biztosa), nemzeti és etnikai kisebbségek országos szövetségei, helyi önkormányzatok országos érdekképviselői szervei, „tudományos műhelyek” (Magyar Tudományos Akadémia Jogtudományi Intézet, egyházi és alapítványi egyetemek alkotmányjogi tanszékei) és az egyes parlamenti frakciók által megjelölt társadalmi szervezetek (egyházak, egyesületek) felé.

A fenti megkeresések mellett egy „alkotmányblog” létrehozására is sor került, melynek felületén bárki elmondhatja véleményét a megalkotandó Alkotmánnyal, annak elveivel kapcsolatban.

Az Alkotmányelőkészítő eseti bizottság által megkezdett társadalmi konzultációs folyamat megvalósítására hivatott szervként 2011. februárjában a Magyar Köztársaság Kormánya felállította a Nemzeti Konzultációs Testületet.

Tájékoztatom a Tisztelt Közgyűlést, hogy 2011. március 1-jén a Nemzeti Konzultációs Testület levél formájában megkereséssel élt Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése és polgármestere felé. A Nemzeti Konzultációs Testület az ország új Alkotmányának előkészítését szolgáló „Nemzeti Konzultáció” megteremtéséhez kéri a Közgyűlés segítségét.

A megkeresés aláírói Csák János, Magyarország londoni nagykövete, a MOL volt elnöke; Járai Zsigmond, a Magyar Nemzeti Bank volt elnöke; Pálinkás József, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke; Szájer József, európai parlamenti képviselő, az új alkotmányt előkészítő Nemzeti Konzultációs Testület vezetője és Szili Katalin, országgyűlési képviselő, az Országgyűlés volt elnöke.

A Nemzeti Konzultációs Testület tagjai annak érdekében, hogy a megalkotandó Alkotmány előkészítésében a társadalom legszélesebb rétegei vehessenek részt, a helyi véleménynyilvánítás megszervezéséhez kéri a helyi önkormányzatok segítségét. Javasolják, hogy a Közgyűlés vegye napirendjére az új Alkotmány ügyét és helyben szokásos módon (települési gyűlés, közmeghallgatás vagy más nyilvános esemény keretében) kérje ki a település polgárainak véleményét a készülő alaptörvényről.

A vélemények alkotmányozási folyamatba való beépülésének garanciájaként a Nemzeti Konzultációs Testület a Közgyűlés tájékoztatását kéri a megfogalmazott véleményekről, a Testület pedig vállalja valamennyi beérkezett vélemény összesítését és annak az új Alkotmány elfogadására jogosult, valamennyi országgyűlési képviselő számára való eljuttatását.

Annak érdekében, hogy a társadalom legszélesebb rétegei kapcsolódhassanak be az ország jogrendjét egészében meghatározó és a nemzet értékrendjét is kifejező alaptörvény megalkotásának folyamatába, indokolt, hogy az új Alkotmány társadalmi véleményezése olyan intézményes formát öltjön, mely leginkább alkalmas a fenti cél megvalósítására.

A társadalmi véleménynyilvánítás egyik eszközét a Nemzeti Konzultációs Testület által valamennyi szavazásra jogosult állampolgárhoz eljuttatott kérdőív jelenti. A társadalmi véleménynyilvánítás megvalósításának másik hatékony és legszélesebb körben ható eszköze a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény által szabályozott, a törvény keretei között lefolytatott közmeghallgatás, hiszen ezáltal a társadalom tagjai és a helyben érdekelt szervezetek képviselői számára közvetlen lehetőség adódik véleményük megformálására.

A közmeghallgatás tartásáról a közvélemény széleskörű tájékoztatása a Polgármesteri Hivatal hirdetőtábláján, a www.debrecen.hu címen elérhető internes portálon, számos írott és elektronikus sajtóforráson keresztül történik.

A közmeghallgatás Közgyűlés általi lefolytatásával és ezáltal a véleményformálás lehetőségének megteremtésével azonos fontossággal bír az elhangzott álláspontok továbbításának feladata. Az alkotmányozási folyamat lényegi és nélkülözhetetlen elemét képezi, hogy a társadalom által alkotmányozási kérdésekben kialakított vélemények a jogalkotási folyamatba beépülve kellő súllyal érvényesülhessenek a Magyar Köztársaság Alkotmányának megalkotása során.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy az alábbi határozati javaslatot támogatni szíveskedjen.

HATÁROZATI JAVASLAT:

A Közgyűlés

a polgármester előterjesztésére az 1990. évi LXV. törvény 2. § (3) bekezdése, 13. §-a, valamint a 17/2000. (V. 1.) Kr. rendelet 23. §-a és 50. §-a alapján

1./ elfogadja a polgármester tájékoztatóját a Magyar Köztársaság új Alkotmánya megalkotásának előkészítéséről.

2./ Felkéri a jegyzőt, hogy a Közgyűlés 2011. március 17. napján tartott üléséről készített jegyzőkönyvnek a Magyar Köztársaság új Alkotmányának véleményezése tárgyában érintett kivonatát küldje meg a Nemzeti Konzultációs Testület részére.

Határidő: azonnal

Felelős: a jegyző

3./ A Közgyűlés javasolja, hogy a Magyar Köztársaság Alkotmánya kiemelt hangsúlyt fektessen a helyi önkormányzatok alapjogainak és autonómiájának védelmére, valamint a helyi önkormányzatok feladat- és hatáskörének differenciált biztosítására.

A határozati javaslat elfogadása *egyszerű többséget* igényel.

Debrecen, 2011. március 9.

Kósa Lajos
polgármester

